Útvar hodnoty za peniaze

Ministerstvo financií SR / www.finance.gov.sk/uhp

Hodnota za peniaze projektu

Modernizácia cesty I/68 Mníšek nad Popradom – Prešov, úsek Sabinov – obchvat

Január 2022

Jedným zo zadaní projektu Hodnota za peniaze je ekonomicky posudzovať plánované verejné investície. Tento materiál je hodnotením Ministerstva financií SR k pripravovanému projektu na základe §19a zákona 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Hodnotenie pripravili Štefan Kišš, Martin Haluš, Rastislav Farkaš a Jozef Koperdák na základe štúdie uskutočniteľnosti projektu a iných podkladov popísaných v tomto hodnotení. Hodnotenie má pre subjekty odporúčací charakter a negarantuje prostriedky z rozpočtu verejnej správy v hodnote investičného projektu. Rozhodnutie o realizácii projektu je v kompetencii jednotlivých ministrov.

Zhrnutie projektu

- Slovenská správa ciest (SSC) pripravila aktualizáciu štúdie uskutočniteľnosti (ŠU) pre úsek Sabinov obchvat, projektu Modernizácie cesty I/68 Mníšek nad Popradom – Prešov s cieľom vyhlásiť verejné obstarávanie v 1.Q 2022. Financovanie projektu je plánované z OPII.
- Útvar hodnoty za peniaze (ÚHP) pripravil hodnotenie celého projektu Modernizácie cesty I/68 v júni 2019 s odporúčaním pokračovania v príprave spoločensky návratných úsekov - prioritne obchvat Sabinova a modernizácia úseku Šarišské Michaľany – Prešov.
- Plánovaný obchvat je navrhovaný ako dvojpruhový (kategória C 11,5), v dĺžke 9,8 km a predpokladanou hodnotou zákazky (PHZ) vo výške 61 mil. eur bez DPH. PHZ bola stanovená na základe štátnej expertízy.
- Pripravovaný úsek je spoločensky návratný, realizácia projektu je v súlade so schválenými prioritami vo výstavbe cestnej infraštruktúry.
- Cieľom projektu je zvýšiť bezpečnosť a kvalitu dopravného spojenia na vyťaženej ceste I/68. Na hodnotenom úseku prejde približne 11 až 12 tisíc vozidiel denne, s podielom nákladnej dopravy presahujúcom 20 %.
- Podľa aktualizovanej dokumentácie na stavebné povolenie (DSP) sú náklady projektu v hodnote 59,7 mil. eur, napriek tomu SSC stanovuje PHZ vo výške 61 mil. eur. Náklady projektu sú oproti hodnoteniu z roku 2019 nižšie o 17 až 19 mil. eur (22 až 24%).

Hodnotenie MF SR

- Pripravovaný projekt je spoločenský návratný, aj po aktualizácii nákladov (BCR 1,87 až 1,91).
- Rozdiel medzi stanovenou PHZ a nákladmi podľa DPS (1,3 mil. eur) pramení z nesúladu zákona o verejných prácach a zákona o verejnom obstarávaní. PHZ stanovená v aktualizácii štúdie vychádza z protokolu o štátnej expertíze, ktorá nezohľadňuje najpodrobnejšiu a najaktuálnejšiu projektovú dokumentáciu projektu.
- Rozpočtované náklady podľa DPS je možné ďalej znížiť na 53,2 mil. eur bez DPH (úspora 6,5 mil. eur, 11 %)
  bez zmeny technického riešenia, optimalizáciou jednotkových cien na úroveň zmluvných projektov NDS a SSC. Úprava ceny zohľadňuje rast cien v uplynulom období v súvislosti s aktuálnou infláciou.

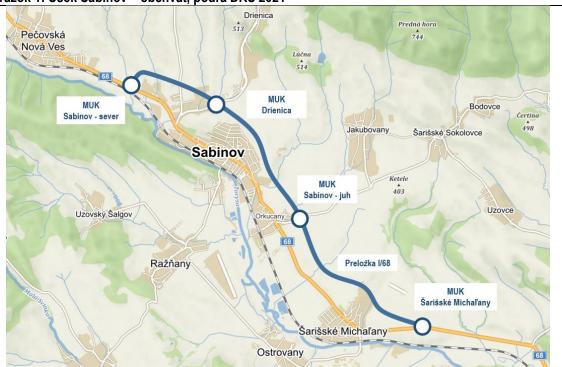
Odporúčania MF SR

- Realizovať spoločensky návratný projekt obchvatu mesta Sabinov.
- Zosúladiť výklad zákona o verejnom obstarávaní a zákona o verejných prácach s cieľom určovania PHZ podľa najaktuálnejšej projektovej dokumentácie.
- Pred vyhlásením verejného obstarávania vypracovať predpokladanú hodnotu zákazky, vychádzajúcu z porovnania rozpočtovaných nákladov so zmluvnými cenami minulých stavieb SSC a NDS v maximálnej výške 53,2 mil. eur bez DPH.

Popis projektu

Slovenská správa ciest (SSC) pripravila aktualizáciu štúdie uskutočniteľnosti (ŠU) pre úsek Sabinov – obchvat, projektu Modernizácie cesty I/68 Mníšek nad Popradom – Prešov (z roku 2017).

Obrázok 1: Úsek Sabinov – obchvat, podľa DRS 2021

Zdroj: štúdia uskutočniteľnosti projektu, mapy.cz, spracovanie ÚHP

Náklady

Investícia je spoločensky návratná aj po zohľadnení aktualizácie nákladov v porovnaní s hodnotením UHP z roku 2019. Zníženie nákladov¹ o 17,6 až 18,9 mil. eur oproti predošlému hodnoteniu zvyšuje spoločenskú návratnosť projektu (BCR 1,87 až 1,91). Prepočet BCR v aktualizácii hodnotenie je konzistentný s prepočtom z hodnotenia UHP z roku 2019².

Tabuľka 1: Prepočet BCR po aktualizácii nákladov, cenová úroveň 3. kvartál 2021 (mil. eur bez DPH)

	Náklady (CU 4.Q 2017)	Náklady (CU 3.Q 2021)	BCR
Štúdia uskutočniteľnosti (2017)	105,9		1,14
Hodnotenie štúdie uskutočniteľnosti (2017)	67,6	78,6	1,45
PHZ podľa štátnej expertízy (2021)		61,0	1,87
Náklady podľa aktualizovanej DSP (2021)		59,7	1,91

Zdroj: aktualizácia ŠU, prepočet ÚHP

Podľa DSP sú náklady projektu vo výške 59,7 mil. eur bez DPH, napriek tomu SSC navrhuje PHZ vo výške 61 mil. eur bez DPH. Tento rozdiel je spôsobeným nesúladom zákona o verejných prácach a aktuálnym znením zákona o verejnom obstarávaní. Zákon o verejných prácach určuje PHZ podľa protokolu o vykonaní štátnej expertízy³, pričom sa odvoláva na neaktuálny zákon o verejnom obstarávaní (VO). Aktuálny zákon o VO

¹ Pôvodné náklady z hodnotenia UHP vo výške 67,6 mil. eur, boli prepočítané na cenovú úroveň 3. kvartálu 2021 prostredníctvom indexu cien stavebných prác a materiálov.

² Hodnotenie projektu Modernizácia cesty I/68 Mníšek nad Popradom – Prešov: https://www.mfsr.sk/files/archiv/52/stanovisko 168 vfm 20190606.pdf

³ Zákon o verejných prácach, § 11, odsek 9, zákona č. 254/1998 Z. z.: https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1998/254/

nevyžaduje stanovenie PHZ podľa štátnej expertízy. Zákony je potrebné zosúladiť tak, aby určovanie PHZ vychádzalo z najaktuálnejšej projektovej dokumentácie.

Stavebné náklady podľa DPS je možné znížiť na 53,2 mil. eur bez zmeny technického riešenia optimalizáciou jednotkových cien na úroveň minulých projektov NDS a SSC (úspora 6,5 mil. eur, 11 %, Tabuľka 2). Úprava ceny zohľadňuje rast cien v uplynulom období v súvislosti s COVID. Porovnanie s minulými cenami zohľadňuje zmenu cien stavebných prác prostredníctvom indexu cien stavebných prác a materiálov vrátane zohľadnenia rastu cien niektorých stavebných materiálov v treťom štvrťroku 2021.

Tabuľka 2: Porovnanie rozpočtu a zmluvných cien stavieb NDS a SSC (mil. eur)

Položka	Rozpočet	Porovnaný objem (%)	Porovnanie	Rozdiel
Všeobecné položky	2,08	0%	2,08	0,00
Rekultivácia a vegetačné úpravy	1,62	98%	1,17	-0,45
Preložka cesty I/68	19,57	91%	18,16	-1,41
Križovatky	5,70	92%	5,14	-0,56
Úpravy ciest	5,00	87%	4,13	-0,87
Mosty	19,98	80%	17,45	-2,53
Ostatné úpravy	0,43	86%	0,40	-0,03
Inžinierske siete	2,29	79%	1,77	-0,52
Ostatné objekty	3,02	10%	2,93	-0,09
	59,70	79%	53,24	-6,46

Zdroj: NDS, SSC, prepočet ÚHP